

Poznań, 8 kwietnia 2021 r.

Szanowny Pan
Premier
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Jako osoby reprezentujące środowisko piłki amatorskiej i półprofesjonalnej chcielibyśmy serdecznie podziękować za Pańskie osobiste zaangażowanie w działania związane z przywróceniem sportu do normalnego funkcjonowania. Przez ostatnie miesiące mogliśmy z satysfakcją przedstawiać polski rząd za wzór postępowania w omawianym zakresie w obliczu pandemii COVID-19. W maju zeszłego roku byliśmy jednym z pierwszych państw, które stopniowo znosząc ograniczenia, stawiało otwarcie na aktywność sportową. Nie byłoby to możliwe bez Pańskiego udziału w spotkaniach z władzami polskiej piłki i odczuwalnego wsparcia, na które mogliśmy liczyć jako cała sportowa społeczność. Podczas gdy w wielu państwach na długi czas uniemożliwiono funkcjonowanie lokalnym klubom sportowym, nasze społeczeństwo mogło bez większych przeszkód rozwijać swoje pasje wracając m.in. do ligowej rywalizacji. Dziś znaleźliśmy się w pozycji odwrotnej. Amatorska piłka nożna w innych krajach wraca do normalnego funkcjonowania, podczas gry środowisko futbolowe w Polsce znalazło się w zawieszeniu. Dlatego też działając w imieniu ponad siedmiu tysięcy zrzeszonych klubów i niemal pół miliona zrzeszonych w nim zawodniczek i zawodników, zwracamy się z prośbą o modyfikację obowiązujących przepisów celem umożliwienia powrotu do ligowej rywalizacji wszystkim zainteresowanym, zarówno dzieciom i młodzieży jak również zespołom seniorskim.

Z dużą odpowiedzialnością podchodzimy do sytuacji epidemicznej, z jaką przyszło nam się w ostatnim czasie mierzyć. Mając świadomość powagi sytuacji, społeczność piłkarska ze zrozumieniem podchodziła do dotychczasowych decyzji o „zamrożeniu” sportu i podporządkowywała się im. Przed rokiem stając do walki z mało znanym nam wówczas koronawirusem, w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie jako jedni z pierwszych podejmowaliśmy decyzje o zawieszeniu działalności lig. W kolejnych miesiącach bezwzględnie przestrzegaliśmy określonego rygoru sanitarnego, wdrażając również niezbędne procedury w przypadkach zakażeń w obrębie klubów uczestniczących w rozgrywkach. Także od początku 2021 roku bez zastanowienia podejmowaliśmy trudne decyzje mając na uwadze przede wszystkim dobro państwowe. Kiedy część społeczeństwa

szukała luk w przepisach do wykorzystania, działaliśmy stanowczo ucinając wszelkie spekulacje o możliwości kontynuowania rozgrywek. Nie bacząc na sptywającą na nas krytykę, mieliśmy poczucie, że są to działania właściwe. Nadszedł jednak czas, gdy czujemy się w obowiązku wystąpić z wnioskiem o zmianę przepisów w oparciu o udokumentowane fakty dotyczące ryzyka zakażenia w trakcie meczów piłkarskich. Badania w tym zakresie były prowadzone w różnych miejscach świata i dostarczają podobnych wniosków, które pokrótce chcielibyśmy przedstawić:

Badania duńskich naukowców z Uniwersytetu w Aarhus i Uniwersytetu Południowej Danii¹

W kwietniu 2020 roku, w oparciu o systemy monitorujące aktywność zawodników w trakcie spotkań w najwyższej klasie rozgrywkowej w Danii obliczono, że średni czas kontaktu, który umożliwiłby zarażenie od innego gracza w czasie meczów piłkarskich wynosi sumarycznie niespełna 88 sekund dla każdego zawodnika na ponad 90 minut gry. W dalszym rozwinięciu prowadzonych obliczeń stwierdzono, że pojedynczy kontakt trwa mniej niż sekundę, a tylko 1/3 kontaktów określanych jako bliskie jest kontaktem większego ryzyka – w pozycji naprzeciw siebie (reszta to np. sytuacje wślizgów, walki ramię w ramię czy blokowania tyłem ciała. Co więcej, określono, że czas kontaktu zmniejsza się przy rywalizacji na nieco mniejszych boiskach w mniejszej liczebności (co ma miejsce w rozgrywkach dzieci), a także w rozgrywkach niższych lig, gdzie dynamika gry, a także samych zawodników, jest na dużo niższym poziomie. Tym samym wskazano, że rywalizacja w ligach amatorskich jest obarczona dużo mniejszym ryzykiem transmisji wirusa niż w ligach profesjonalnych.

Badanie na zlecenie Holenderskiego Związku Piłkarskiego (KNVB)²

Obliczenia dotyczące kontaktu przeprowadzono w oparciu o dane z systemów monitorujących ruch wszystkich zawodników w 482 meczach holenderskiej Eredivisie (najwyższa klasa rozgrywkowa). Stwierdzono, że w 98% meczów ryzyko transmisji koronawirusa było minimalne bądź żadne. Średni kontakt zawodników w odległości do 1,5 metra trwa niespełna 20 sekund i bardzo mocno maleje wraz ze zmniejszeniem dystansu - poniżej metra wynosi już tylko 8,5 sekundy. Od 50 do 80% tych zbadanych kontaktów dokonuje się w sytuacjach rzutów różnych oraz celebracji bramek, a pamiętając

1 *Spread of virus during soccer matches.*
Nikolas S. Knudsen, Manuel M. Tomaen & Thomas B. Andersen
Department of Public Health – Sport Science, Aarhus University, Denmark
<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.04.26.20080614v1.full.pdf>

2 *Social distancing in football*
Inmotio
<https://inmotiostorage.blob.core.windows.net/public/Research%20shows%20Only%200.2%20percent%20of%20all%20matches%20expose%20professional%20football%20players%20to%20close%20encounters.pdf>

o odpowiedzialnym zachowaniu przy tego typu zdarzeniach meczowych, można zredukować liczbę i zakres kontaktów do 45%. W przeciwieństwie do poprzednich badań, nie analizowano rodzaju kontaktu. W odniesieniu do ogólnych badań dot. przenoszenia wirusa stwierdzono, że przy kontakcie meczowym nie ma ryzyka zarażenia dla 75% wszystkich możliwych par graczy na boisku i bardzo ograniczone ryzyko dla pozostałych 25%.

Badanie dot. zachowań zawodników w meczach w czasie pandemii COVID-19³

Analizie poddano 20 spotkań austriackiego zespołu Red Bull Salzburg – po 10 z okresu sprzed pandemii oraz po zakończeniu lockdownu i powrocie na boiska w 2020 roku. Według naukowców, w spotkaniach rozgrywanych bez kibiców zawodnicy odczuwają mniejszy stres z uwagi na brak narażenia na reakcję kibiców. Przekłada się to na mniejszą liczbę emocjonalnych zachowań w trakcie których dochodzi do bezpośredniego kontaktu – takich jak spięcia słowne czy dyskusje z arbitrami. Spadek tego typu sytuacji obliczono na poziomie 19,5%. Wyraźnie spadł też udział w nich sędziów, czyli osób najczęściej zaangażowanych w takie zdarzenia w trakcie meczu, co wskazuje na zmianę ich zachowania. Tym samym uznano, że brak kibiców ma znaczący wpływ na zachowanie tak zawodników, sędziów jak i pozostałych osób zaangażowanych w trakcie meczu.

Badanie aktywności fizycznej dzieci ze szkół podstawowych na Dolnym Śląsku (w okresie pandemii)⁴

Na podstawie blisko ośmiu tysięcy ankiet wypełnionych zarówno do dzieci jak i rodziców w województwie dolnośląskim. Pytania odnosiły się natomiast do wcześniejszego normalnego funkcjonowania. W zależności od grupy wiekowej dzieci, od 68,3 do 77,9% rodziców stwierdziło, że aktywność fizyczna ich pociech w czasie wolnym obniżyła się w porównaniu do okresu przed pandemią. Średnio ponad 40% dzieci deklarujących udział w zorganizowanych zajęciach (np. treningach klubowych) odpowiedziało, że przed pandemią uczestniczyło w nich w większym wymiarze czasu. Sam udział w tego typu aktywnościach zadeklarowała mniej niż połowa dzieci.

³ *Analysis System for Emotional Behavior in Football (ASEB-F): matches of FC Red Bull Salzburg without supporters during the COVID-19 pandemic*

Michael Christian Leitner & Fabio Richlan

Humanities and Social Sciences Communications 8, Article number: 14 (2021)

<https://www.nature.com/articles/s41599-020-00699-1>

⁴ *Aktywność fizyczna dzieci ze szkół podstawowych na Dolnym Śląsku (w okresie pandemii)*

Dr Paweł Zembura, Wojciech Wilk

https://sportimpakt.org/wp-content/uploads/2021/04/v4_Aktywnosc-fizyczna-dzieci-ze-szkol-podstawowych-na-Dolnym-Slasku-w-okresie-pandemii_v4A.pdf

Zestawiając powyższe wnioski ze specjalistycznych badań kierunkowych z ogólnymi danymi naukowymi na temat przenoszenia koronawirusa oraz wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, nie można mieć wątpliwości co do słuszności przywrócenia możliwości uprawiania sportu. W pełni rozumiemy zarówno konieczność stopniowego luzowania obostrzeń jak i trudności, z jakimi wiąże się przygotowanie zapisów prawnych mających obejmować ogólnie całą działalność sportową. Specyfika poszczególnych dyscyplin jest tak zróżnicowana, że nie sposób wręcz wprowadzać regulacje, które jednakowo i kompletnie odniósłoby się do wszystkich aktywności fizycznych. Dlatego też swoje propozycje opieramy na nieznacznej korekcie dotychczas stosowanych zapisów.

Apelujemy, by przy kolejnej zmianie rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, regulacje odnoszące się do sportu zmienić poprzez uznanie za dopuszczalne (przy zachowaniu warunku braku publiczności) organizowanie współzawodnictwa, zajęć i wydarzeń również dla wszystkich zawodników uczestniczących we współzawodnictwie sportowym prowadzonym przez odpowiedni polski związek sportowy lub Polski Komitet Paraolimpijski i jego członków zwyczajnych (zapis analogiczny do pkt. 17 pp. 5 Rozporządzenia z dnia 26 lutego 2021 r.). Szczególny nacisk pragniemy położyć na dopuszczenie wszystkich uczestników należących do tej grupy – nie tylko dzieci i młodzieży (co kilkakrotnie było stosowane), ale również seniorów. Sport ma łączyć ludzi, więc ważne, by jednolite przepisy odnosiły się do całego środowiska piłkarskiego. Pozwoli nam to także uniknąć paradoksów, z jakimi mieliśmy w ostatnim czasie do czynienia, gdy zawodnicy niepełnoletni mogli rozgrywać mecze w swojej kategorii wiekowej, ale zarazem nie mogli tego czynić w ligach seniorskich (zawieszonych z uwagi na przepisy), na co wskazywałaby ich klasa sportowa.

Jesteśmy przekonani, że taka zmiana może zostać dokonana na przestrzeni dni. Byłby to ogromny krok w kierunku dbałości o zdrowie społeczeństwa, ale również w walce o przetrwanie tysięcy lokalnych klubów sportowych, które prowadzą zajęcia w grach zespołowych i znajdują się na skraju możliwości dalszej egzystencji. Funkcjonują one dzięki pasji i zaangażowaniu miłośników sportu i uważamy że nie można ich wykluczać z prowadzenia zajęć oraz współzawodnictwa tylko dlatego, że czynią to w pełni społecznie, bez wynagradzania finansowego tak dla siebie jak zawodników.

Wierzymy, że proponowane zmiany są realnymi do wprowadzenia. Jeśli jednak zostanie uznane to za stosowne, jesteśmy gotowi do działania w jeszcze większym rygorze obejmującym zakaz korzystania z szatni. Tym samym poziom ryzyka w działaniach powiązanych ze współzawodnictwem zostałby zniwelowany do absolutnego minimum.

Kolejnymi propozycjami, które pozostawiamy do rozważenia jest okrojenie ograniczenie dopuszczonej grupy do:

- uczestników rozgrywek prowadzonych przez polskie związki sportowe w sportach olimpijskich (analogicznie do zapisu z Rozporządzenia z dnia 1 kwietnia);
 - uczestników rozgrywek związkowych w drużynowych sportach olimpijskich - ich liczba jest niewielka i w praktyce ogranicza się do ośmiu dyscyplin (hokej na lodzie, hokej na trawie, koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, piłka wodna, rugby, siatkówka);
 - uczestników rozgrywek związkowych w sportów zespołowych na świeżym powietrzu.
- Powyższe warianty również wpisywałyby się w stosowany przez państwo polskie mechanizm stopniowego znoszenia obostrzeń.

Pragniemy zapewnić, że wojewódzkie związki piłkarskie są na tyle dobrze zorganizowane i odpowiedzialne, że podążają organizacji ligowej rywalizacji z zachowaniem wszelkich zasad sanitarnych oraz wdrożeniem dodatkowych działań ochronnych, często już funkcjonujących (zmiany procedur meczowych, kontrole przestrzegania procedur przez kluby wraz ze stosowaniem środków dyscyplinujących, odwotywanie spotkań już w sytuacji stwierdzenia 1 zakażenia w drużynie etc.). Oczywiście sport półprofesjonalny i amatorski nie jest w stanie wprowadzić regularnego testowania zawodników, co ma miejsce w ligach zawodowych, ale mamy pewność, że choćby poprzez wskazane mikrodziałania jesteśmy w stanie skutecznie ograniczyć rozprzestrzenianie się koronawirusa.

Ogromna w skali kraju liczba trenujących, ale też rodziców i dziadków zaangażowanych w piłkarskie pasje dzieci sprawiają, że piłka nożna może stanowić ważny element promocyjny w prowadzonej akcji szczepień, którą zdecydowanie popieramy. Wyrażamy gotowość do aktywnego zaangażowania się całego środowiska piłkarskiego w działania mające na celu skuteczne dotarcie do młodszych grup Polaków i zbudowanie powszechnej potrzeby zaszczepienia się. Doświadczeni koniecznością czasowego zawieszania działalności, włączymy się we wszelkie inicjatywy, które mogą zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości. Chęć powrotu środowiska piłki amatorskiej do realizowania swojej pasji jest tak ogromna, że spełnimy wszelkie możliwe warunki, by móc niezwłocznie powrócić na boiska, z korzyścią dla zdrowia całego społeczeństwa.

Z wyrazami szacunku,
prezesa 16 wojewódzkich związków piłkarskich

Do wiadomości:

1. Sz. P. Piotr Gliński – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
2. Sz. P. Anna Krupka – Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
3. Sz. P. Adam Niedzielski – Minister Zdrowia